

ก้าวแรกสู่ SDG: การพัฒนาที่ยั่งยืนเริ่มที่เรา

โดย รศ.ดร.ไกรสรัง สามารถ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูล

SDGs (Sustainable Development Goals) หรือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คือกรอบแนวทางการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติที่ประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลัก ครอบคลุมทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขความท้าทายระดับโลกและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับมนุษยชาติ แนวคิดนี้มีหลักการสำคัญคือ “**ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง**” (Leave No One Behind)” และถูกจัดกลุ่มภายใต้กรอบ 5 ด้าน (5P's) ได้แก่

1. **People** (ประชาชน) เพื่อขจัดความยากจน ความหิวโหย และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. **Prosperity** (ความมั่งคั่ง) เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม
3. **Planet** (สิ่งแวดล้อม) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. **Peace** (สันติภาพ) เพื่อสร้างสังคมที่สงบสุขและความยุติธรรม
5. **Partnership** (ความร่วมมือ) เพื่อสร้างพันธมิตรทั้งในระดับประเทศและนานาชาติในการขับเคลื่อนเป้าหมายร่วมกัน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีบทบาทสำคัญในการบรรลุ SDGs ผ่านการกำหนดนโยบายและแผน (Policy & Plan) การวิจัยและนวัตกรรม (Research & Innovation) การเรียนการสอน (Teaching & Learning) และการทำงานร่วมกับชุมชน (Outreach & Engagement) รวมทั้งสะท้อนผลการดำเนินงานผ่านการจัดอันดับสากล เช่น THE Impact Rankings ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินระดับสากลที่ใช้ SDGs เป็นกรอบในการวัดผลการดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการดำเนินงานในแต่ละเป้าหมาย SDGs มหาวิทยาลัยและคณะฯ ได้มีตัวอย่างการปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น

ด้านการขจัดความยากจน (SDG 1) มีการมอบทุนการศึกษาและสนับสนุนนักศึกษาที่มีรายได้น้อย รวมถึงช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นในการสร้างธุรกิจที่ยั่งยืน

ด้านการขจัดความหิวโหย (SDG 2) มีการวัดปริมาณขยะอาหาร ช่วยเหลือบุคลากรและนักศึกษาที่ขาดแคลนด้านอาหาร จัดหาอาหารคุณภาพดีในราคาเหมาะสม และส่งเสริมการซื้อผลิตภัณฑ์จากชุมชนหรือแหล่งผลิตที่มีความยั่งยืน

ด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (SDG 3) มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพที่ดีและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนในทุกช่วงวัย โดยคณะทันตแพทยศาสตร์ดำเนินการผ่านการเรียนการสอนและการบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปากและสุขภาวะโดยรวม มีการจัดโครงการตรวจสุขภาพช่องปาก การให้บริการทันตกรรมแก่ประชาชนในชุมชน รวมถึงการบูรณาการความรู้ด้านการดูแลสุขภาพไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังมีการวิจัยและนวัตกรรมที่สนับสนุนการป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพ เพื่อยกระดับ

คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและประชาชน โดยมุ่งให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียม

ด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียม (SDG 4) เน้นการผลิตครูและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่บุคคลทั่วไป พร้อมทั้งรับนักศึกษาที่เป็นคนแรกในครอบครัวที่ได้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษา

ความเท่าเทียมทางเพศ (SDG 5) มีมาตรการติดตามและสนับสนุนนักศึกษาเพศหญิง รวมถึงสร้างนโยบายไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและคนข้ามเพศ อีกทั้งยังส่งเสริมสัดส่วนผู้บริหารหญิงและสนับสนุนบุคลากรที่มีบุตร

ด้านสิ่งแวดล้อม (SDG 6 – 7) มหาวิทยาลัยมีการจัดการใช้น้ำและบำบัดน้ำเสีย ส่งเสริมมาตรการประหยัดน้ำและการให้ความรู้แก่ชุมชน ตลอดจนการออกแบบอาคารที่ประหยัดพลังงาน มีแผนจัดการคาร์บอนและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงสนับสนุนพลังงานสะอาดและการถอนการลงทุนจากอุตสาหกรรมพลังงานที่ก่อมลพิษสูง

ขณะเดียวกันใน **SDG 13, 14 และ 15** ยังมีมาตรการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ชุมชน และอุตสาหกรรม

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ (SDG 8 – 12) มหาวิทยาลัยมีการกำหนดค่าจ้างที่เป็นธรรม ยุติการเลือกปฏิบัติและต่อต้านแรงงานผิดกฎหมาย รวมถึงสร้างโอกาสการฝึกงานและสหกิจศึกษา มีการพัฒนานวัตกรรมและสิทธิบัตร รวมถึงการสร้าง spin-off เพื่อขยายผลเชิงเศรษฐกิจ อีกทั้งยังสนับสนุนนักศึกษาต่างชาติ ผู้พิการ และสร้างอาคารสีเขียวที่สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งมีนโยบายการจัดการขยะลดการใช้พลาสติก และส่งเสริมการบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบ

ด้านสถาบันและความร่วมมือ (SDG 16 – 17) เน้นการสร้างสังคมที่สงบสุขและมีความยุติธรรม โดยมหาวิทยาลัยสนับสนุนเสรีภาพทางวิชาการ จัดเวทีปลอดภัยสำหรับการแลกเปลี่ยนทางการเมือง และผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านกฎหมายและการบังคับใช้ นอกจากนี้ยังสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ เอกชน และ NGO ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อน SDGs และรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป SDGs จึงไม่ใช่เพียงเป้าหมายระดับโลกเท่านั้น แต่เป็นกรอบการทำงานที่มหาวิทยาลัยสามารถบูรณาการเข้ากับพันธกิจทั้งสี่ด้าน ได้แก่ นโยบาย วิจัย การเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมกับสังคม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ และนานาชาติ

ผู้บันทึกบทเรียน นางสาวพลอยชมพู ณ ปานแก้ว

หน่วยยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร

ผู้ตรวจทานบทเรียน นางสาวกนกวรรณ สุวรรณรัตน์

หน่วยยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร